

ભાગ-5

મેરિકાના વિજાના બે મુખ્ય પ્રકારો છે: ઈમિગ્રન્ટ વિજા અને નોન-ઈમિગ્રન્ટ વિજા. અગાઉના લેખોમાં આપણે નોન-ઈમિગ્રન્ટ વિજાના A થી V સુધીના પ્રકારો વિશે, ત્યારબાદ કેમિલી-બેન્ડ ઈમિગ્રન્ટ વિજા વિશે અને ગયા લેખમાં એમ્પ્લોયમેન્ટ-બેન્ડ વિજાના EB-1A, EB-1B અને EB-1C વિશે જાણ્યું. હવે આપણે ઈમિગ્રન્ટ શ્રેણીના એમ્પ્લોયમેન્ટ-બેન્ડ વિજાના આગળના પ્રકારો વિશે જાણીએ.

EB-2:

એમ્પ્લોયમેન્ટ-બેન્ડ-2 કેટેગરી હેઠળ અત્યંત કુશળ વ્યવસાયિકો, જેઓ એડવાન્સ ડિગ્રી અથવા અસાધારણ આવડત ધરાવતા હોય, તેઓ ઈમિગ્રન્ટ વિજા માટે અરજી કરી શકે છે. આ અરજદારો NIW (National Interest Waiver)નો લાભ લઈ શકે છે. તેમને PERM (Program Electronic Review Management)ની પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરવાની જરૂર પડતી નથી.

આ કેટેગરી હેઠળ અમેરિકાની સરકાર ઈમિગ્રેશન માટેની કેટલીક સ્ટાન્ડર્ડ પ્રક્રિયાઓમાં છૂટ આપે છે. જેમ કે, અમેરિકન એમ્પ્લોયર તરફથી નોકરીની ઓફર જરૂરી નથી હોતી અને PERM પ્રક્રિયા પણ કરવાની રહેતી નથી. અરજદાર સીધી અરજી કરી શકે છે. તેણે માત્ર એટલું સાબિત કરવાનું રહે છે કે અમેરિકા આવ્યા પછી તે જે કાર્ય અથવા વ્યવસાય કરશે તે અમેરિકાના રાષ્ટ્રીય હિત માટે લાભદાયક સાબિત થશે. આ કેટેગરી હેઠળ વ્યવસાયિકો, સંશોધકો (Researchers), ઉદ્યોગસાહસિકો (Entrepreneurs) અને વિશિષ્ટ કુશળતા ધરાવતી વ્યક્તિઓ અરજી કરી શકે છે. તેમણે સેલ્ફ-પિટિશન કરવાનું રહે છે. આ વિજા મેળવવા માટે સામાન્ય રીતે 12થી 15 વર્ષ સુધી રાહ જોવી પડી શકે છે.

EB-3:-

એમ્પ્લોયમેન્ટ-બેન્ડ-3 કેટેગરી હેઠળ કુશળ કામદારો અને વ્યવસાયિકો આવે છે, જેમ કે ડૉક્ટરો, એન્જિનિયરો, પ્લમ્બરો, શિક્ષકો, સુધારો, ઈલેક્ટ્રિશિયનો વગેરે. આ કેટેગરી હેઠળ અમેરિકન એમ્પ્લોયરે જ પરમેનન્ટ અને ફુલ-ટાઈમ નોકરીની ઓફર આપવી પડે છે. ઉપરાંત, તેણે એ પણ સાબિત કરવું પડે છે કે આ પ્રકારનું કામ કરવા માટે અમેરિકા અંદર યોગ્ય વર્કર ઉપલબ્ધ નથી. આ પ્રકારના વિજા મંજૂર થવાનો દર અંદાજે 85થી 98 ટકા જેટલો છે. જોકે આ વિજા કરન્ટ થવામાં સામાન્ય રીતે 12થી 15 વર્ષનો સમય લાગી શકે છે.

EB-4:

એમ્પ્લોયમેન્ટ-બેન્ડ-4 કેટેગરી હેઠળ ધર્મગુરુઓ, સ્પેશિયલ ઈમિગ્રન્ટો, ધાર્મિક કાર્યકરો, વિદેશમાં કાર્યરત અમેરિકન સરકારી કર્મચારીઓ, સ્પેશિયલ ઈમિગ્રન્ટ જુવેનાઈલ્સ (Special

તમને અમેરિકાના કયા વિજા જોઈએ છે?

EB-5 હેઠળ વધુ લોકપ્રિય માર્ગ રિજનલ સેન્ટરમાં રોકાણ કરવાનો છે આમાં રોકાણકારે સરકાર દ્વારા મંજૂર કરાયેલા પ્રોજેક્ટ, જેને 'રિજનલ સેન્ટર' કહેવામાં આવે છે

Immigrant Juveniles) તેમજ ચોક્કસ બ્રોડકાસ્ટર્સનો સમાવેશ થાય છે. આ કેટેગરીમાં PERM (Program Electronic Review Management) પ્રક્રિયા કરવાની જરૂર રહેતી નથી. આ વિજા કરન્ટ થવામાં અંદાજે 10 વર્ષનો સમય લાગી શકે છે.

EB-5:

આ એમ્પ્લોયમેન્ટ-બેન્ડ-5 વિજાની કેટેગરી છે. જો તમે અમેરિકાના મોટા શહેરમાં રોકાણ કરવા માંગતા હો, તો તમારે 10,50,000 ડોલર અને નાના શહેર, ગામડા અથવા ઉચ્ચ બેરોજગારી ધરાવતા વિસ્તાર (Targeted Employment Area - TEA) માં 8,00,000 ડોલર કોઈ નવા વ્યવસાયમાં સીધું રોકાણ કરવું પડે છે. ઉપરાંત, ઓછામાં ઓછા 10 અમેરિકન નાગરિકોને ફુલ-ટાઈમ રોજગારી આપવી ફરજિયાત છે.

EB-5 હેઠળ વધુ લોકપ્રિય માર્ગ રિજનલ સેન્ટરમાં રોકાણ કરવાનો છે. આમાં રોકાણકારે સરકાર દ્વારા માન્ય અથવા સરકાર દ્વારા મંજૂર કરાયેલા પ્રોજેક્ટ, જેને 'રિજનલ સેન્ટર' કહેવામાં આવે છે, તેમાં

પોતાની મૂડીનું રોકાણ કરવું પડે છે. અહીં પણ મોટા શહેરોમાં 10,50,000 ડોલર અને TEA વિસ્તારમાં આવેલા રિજનલ સેન્ટરમાં 8,00,000 ડોલરનું રોકાણ કરવું પડે છે. રિજનલ સેન્ટરમાં રોકાણ કરનારને પોતે 10 અમેરિકનોને નોકરી આપવાની જવાબદારી રહેતી નથી. આ જવાબદારી રિજનલ સેન્ટરની હોય છે. રિજનલ સેન્ટરને ડાયરેક્ટ, ઇન્ડાયરેક્ટ અથવા ઇન્ડ્યુસ એમ્પ્લોયમેન્ટ દ્વારા જરૂરી રોજગારી સર્જવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

EB-5 પ્રોગ્રામ હેઠળ વિજા મેળવવા માટે કેટલીક કડક શરતો છે તેનું પાલન ન કરવામાં આવે તો લાખો ડોલરનું રોકાણ કર્યા પછી પણ વિજા મેળવવો મુશ્કેલ બની શકે છે.

પહેલી શરત એ છે કે તમે રોકાણ માટેની મૂડી કયા સ્ત્રોતમાંથી મેળવી છે તે સાબિત કરવું પડે છે. આ મૂડી ટેક્સ ભરેલી એટલે કે કાયદેસરની (સફેદ) આવકમાંથી આવેલી હોવી જોઈએ. તે તમારી પોતાની આવક, વારસામાં મળેલી મિલકત, ભેટ અથવા લોનમાંથી મળી હોઈ શકે છે. પરંતુ જે વ્યક્તિએ તમને ભેટ આપી હોય અથવા લોન આપી હોય, તેણે આ મૂડી ક્યાંથી મેળવી તે પણ દર્શાવવું ફરજિયાત છે. બીજી શરત એ છે કે તમારું રોકાણ 'એટ રિસ્ક' (At Risk) હોવું જોઈએ. એટલે કે આ ઈક્વિટી રોકાણ ગણાય છે. જો રોકાણ રિજનલ સેન્ટરમાં કરવામાં આવ્યું હોય, તો રિજનલ સેન્ટર તમને મૂડી પર કોઈપણ પ્રકારના નફા કે વળતરની ગેરંટી આપી શકતું નથી. નિશ્ચિત વ્યાજ મળશે તેવી ખાતરી પણ આપી શકતું નથી. ત્રીજી શરત મુજબ, તમારું કન્સિડરેશન ગ્રીન કાર્ડ પરમેનન્ટ ન થાય ત્યાં સુધી તમારું રોકાણ વ્યવસાયમાં જ રોકાયેલું રહેવું જોઈએ. એટલે કે વર્ષો સુધી તમારી મૂડી રોકાયેલી રહે છે. ચોથી શરત મુજબ, દરેક રોકાણકાર દીઠ ઓછામાં ઓછા 10 અમેરિકનોને ફુલ-ટાઈમ રોજગારી મળવી આવશ્યક છે.

આ વિજા હેઠળ રોકાણકારની સાથે તેના પતિ અથવા પત્ની તથા 21 વર્ષથી ઓછી વયના અવિવાહિત સંતાનોને પણ વિજા મળી શકે છે. જ્યારે તમારું ગ્રીન કાર્ડ કાયમી બની જાય, ત્યારે રોકાણની રકમ નફા અથવા નુકસાન સાથે પરત આપવામાં આવે છે. ત્યારબાદ તમે અમેરિકન નાગરિકત્વ માટે પણ અરજી કરી શકો છો. આ રીતે અમેરિકાની એમ્પ્લોયમેન્ટ-બેન્ડ કેટેગરી હેઠળ પાંચ અલગ-અલગ માર્ગ દ્વારા અમેરિકાનું ગ્રીન કાર્ડ મેળવી શકાય છે અને ત્યારબાદ અમેરિકન નાગરિકત્વ મેળવવાનો માર્ગ પણ ખુલ્લો બને છે.

આવતા અંકમાં આપણે ઈમિગ્રન્ટ વિજાની બાકીની બે મહત્વપૂર્ણ કેટેગરીઓ વિશે જાણીશું-ડાઈવર્સિટી વિજા અને સ્પેશિયલ ઈમિગ્રન્ટ વિજા. (ક્રમશઃ)

રોગ્ય વીમો (Mediclaime Insurance) લેવાનો મુખ્ય હેતુ એ હોય છે કે ગંભીર બીમારી કે અકસ્માતના સમયે સારવારનો ખર્ચ વીમા કંપની ચૂકવે અને વીમાધારકને આર્થિક રાહત મળે. પરંતુ ઘણી વખત વીમા કંપનીઓ વિવિધ શરતોનો આશરો લઈને ક્લેમમાંથી મનફાવે તેવી કપાત કરી દેતી હોય છે ગ્રાહક પાસે તે કપાત શા માટે કરવામાં આવી તેનો સંતોષકારક જવાબ પણ હોતો નથી. સુરત જિલ્લા ગ્રાહક તકરાર નિવારણ કમિશન દ્વારા આપવામાં આવેલો તાજેતરનો એક ચુકાદો આવા તમામ વીમાધારકો માટે માર્ગદર્શક અને આશ્વાસનરૂપ છે.

આ કેસમાં ફરિયાદી જયેશ કૃષ્ણભાઈ પટેલે ધી ઓરિયેન્ટલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ પાસેથી રૂ. 3 લાખની મેડિકલેમ પોલિસી લીધી હતી. પોલિસી અમલમાં હતી તે દરમિયાન ફરિયાદીના ભાઈ કૃષ્ણભાઈ પટેલને કોરોના સંક્રમણ થતાં તેમને સુરતની યુનાઈટેડ ગ્રીન હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. સારવારનો કુલ ખર્ચ રૂ. 88,830 થયો હતો.

હોસ્પિટલમાંથી ડિસ્ચાર્જ થયા બાદ વીમા કંપની સમક્ષ ક્લેમ રજૂ કરવામાં આવ્યો. વીમા કંપનીએ ક્લેમ મંજૂર તો કર્યો, પરંતુ વિવિધ શરતો અને નિયમોનો આધાર લઈને રૂ. 63,000 જેટલી મોટી રકમ કપાત કરી માત્ર રૂ. 23,543 જ ચૂકવ્યા. ફરિયાદીનું કહેવું હતું કે હોસ્પિટલના તમામ બિલો, મેડિકલ રેકૉર્ડ, ટેસ્ટ રિપોર્ટ તથા સારવારના પુરાવા હોવા છતાં આટલી મોટી કપાત કોઈ વાજબી કારણ વગર કરવામાં આવી હતી.

વીમા કંપનીએ પોતાના બચાવમાં દલીલ કરી હતી કે પોલિસીની શરતો અને નિયમો મુજબ જ કપાત કરવામાં આવી છે અને તેમાં કોઈ પ્રકારની સેવામાં ખામી નથી. હોસ્પિટલ તરફથી પણ જરૂરી બચાવ રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો.

કેસની સુનાવણી દરમિયાન ગ્રાહક કમિશને બંને પક્ષોના દસ્તાવેજો, હોસ્પિટલના બિલો, ડિસ્ચાર્જ સમરી, ક્લેમ ડિસ્ક્લેમર શીટ અને અન્ય તમામ પુરાવાઓનું વિગતવાર પરીક્ષણ કર્યું. કમિશને નોંધ્યું કે વીમા કંપની દ્વારા કરવામાં આવેલી રૂ. 63,000ની કપાતમાંથી માત્ર રૂ. 3,269

વિજા મિત્ર

★ સંગીતા જોશી

વીમા કંપની મનફાવે તેમ મેડિકલેમમાંથી કપાત કરી શકે નહીં!

ઘણી વખત વીમા કંપનીઓ વિવિધ શરતોનો આશરો લઈને ક્લેમમાંથી મનફાવે તેવી કપાત કરી દેતી હોય છે, ગ્રાહક પાસે તે કપાત શા માટે કરવામાં આવી તેનો સંતોષકારક જવાબ પણ હોતો નથી

ગ્રાહક મંચ

★ શ્રેયસ દેસાઈ (એડવોકેટ)

જેટલી કપાત જ યોગ્ય અને વાજબી કહી શકાય. બાકીની લગભગ રૂ. 60 હજારની કપાત માટે કોઈ યોગ્ય આધાર કે સંતોષકારક કારણ રજૂ કરવામાં આવ્યું નહોતું.

કમિશને વધુમાં નોંધ્યું કે જ્યારે હોસ્પિટલમાં થયેલી સારવારના તમામ જરૂરી દસ્તાવેજો ઉપલબ્ધ હોય અને સારવાર અંગે કોઈ વિવાદ ન હોય ત્યારે માત્ર આંતરિક નિયમો અથવા ટેકનિકલ કારણો દર્શાવી વીમા કંપની ગ્રાહકને તેના

વાજબી હક્કથી વંચિત રાખી શકે નહીં. આવી કાર્યવાહી ગ્રાહક સુરક્ષા કાયદાની ભાવના વિરુદ્ધ છે.

આ મહત્વપૂર્ણ તારણોના આધારે સુરત જિલ્લા ગ્રાહક કમિશને ફરિયાદ મંજૂર કરી હતી. કમિશને વીમા કંપનીને રૂ. 63,000માંથી યોગ્ય કપાત બાદ બાકી રહેતી રકમ 8 ટકા વાર્ષિક વ્યાજ સાથે ફરિયાદ દાખલ થયેલી તારીખથી ચૂકવવાનો હુકમ કર્યો હતો. ઉપરાંત માનસિક યાતના બદલ રૂ. 3,000 તથા કેસના ખર્ચ પેટે રૂ. 2,000 ચૂકવવાનો પણ આદેશ કર્યો હતો. હોસ્પિટલ સામેની ફરિયાદ રદ કરવામાં આવી હતી. નોંધનીય છે કે આ કેસમાં ફરિયાદી તરફ એડવોકેટ પ્રાચી અર્પિત દેસાઈ તથા એડવોકેટ ઈશાન શ્રેયસ દેસાઈએ અસરકારક દલીલો રજૂ કરી હતી. બંને એડવોકેટ દ્વારા રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજો, તથ્યો અને કાનૂની મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં લઈને સુરત જિલ્લા ગ્રાહક તકરાર નિવારણ કમિશને ફરિયાદીના પક્ષમાં મહત્વપૂર્ણ ચુકાદો આપ્યો હતો. આ ચુકાદો સ્પષ્ટ સંદેશ આપે છે કે વીમા કંપનીઓ ક્લેમ સેટલમેન્ટ કરતી વખતે પારદર્શિતા અને ન્યાયસંગતતા જાળવવા બંધાયેલી છે.

ગ્રાહકને ક્લેમમાંથી મોટી કપાત કરવામાં આવે તો તેનું સ્પષ્ટ અને કાયદેસર કારણ દર્શાવવું જરૂરી છે. માત્ર આંતરિક માર્ગદર્શિકા અથવા ટેકનિકલ ભાષાનો આશરો લઈને ગ્રાહકના હક્કોનું હનન કરી શકાય નહીં.

વીમાધારકોએ પણ ક્લેમ કરતી વખતે હોસ્પિટલના તમામ બિલો, ટેસ્ટ રિપોર્ટ, ડિસ્ચાર્જ સમરી, પ્રિસ્ક્રિપ્શન અને અન્ય જરૂરી દસ્તાવેજો સાચવી રાખવા જોઈએ. જો ક્લેમમાં ગેરવાજબી કપાત કરવામાં આવે અથવા યોગ્ય કારણ વગર રકમ નકારવામાં આવે તો ગ્રાહક કમિશનનો દરવાજો ખખડાવવો જોઈએ. અનેક કેસોમાં ગ્રાહકોને ન્યાય મળ્યો છે અને આ ચુકાદો પણ તે જ દિશામાં એક મહત્વપૂર્ણ માઈલસ્ટોન સાબિત થાય છે.

કેન્ડલ લાઇટ

હક્કની રાહ ચાલનાર કદી હારતો નથી, સત્યનો દીવો અંતે અંધકારને હરાવતો જ હોય છે